

BUGUNGI RADIO ISHI

Sharafatdinova Malika Berdaq qizi

**Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti Qoraqalpoq filologiyasi
va Jurnalistika fakulteti 2-bosqich talabasi**

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada bugungi kunda radio ish faoliyati uning qirralari va oldingi davrdagi radio bilan hozirgi radio farqi haqida baxs yuritilgan.

Kalit so‘zlar: radio, texnologiya, evolyutsiya, internet.

Kirish. Bugungi radio ishi so‘nggi bir necha o‘n yilliklar davomida sezilarli o‘zgarishlarga uchragan radio sanoatining evolyutsiyasini namoyish etadi. Radiolar bir vaqtlar faqat ko‘ngilochar qurilmalar va yangiliklar va ma’lumotlarning asosiy manbai sifatida ishlatilgan, ammo, yangi texnologiyalar kelishi va internet yuksalishi bilan, radio eshittirish turli va ko‘p qirrali ochildi. Ushbu ilmiy maqola radio ishlarining hozirgi manzarasini o‘rganadi, radio xostlarining o‘zgaruvchan rollariga, raqamli platformalarning tomoshabinlarni jalg qilishga ta’siriga va raqamli asrda an’anaviy radiostansiyalar duch keladigan muammolar. Bugungi radio ishining doimiy ravishda rivojlanib borayotgan tabiatni radio mutaxassislari uchun ham imkoniyatlar, ham to‘sirlarni taqdim etadi, bu esa uni o‘rganish uchun ajoyib sohaga aylantiradi.

1920-yillarda radioeshittirishning dastlabki yillaridan boshlab, dasturlar asosan yangiliklarni yangilash va musiqiy chiqishlar bo‘lgan, zamonaviy radio va podkasting davriga qadar, muhitda ajoyib o‘zgarishlar yuz berdi. FM radiosining paydo bo‘lishi 1930-yillar ovoz sifatini inqilob qildi va stereo eshittirishni joriy etishga imkon berdi, tomoshabinlar uchun tinglash tajribasini oshirdi. Bundan tashqari, 1950-yillarda tranzistorli radiolarning kiritilishi radioni yanada ko‘chma va qulayroq qildi va bu uning mashhurligini oshirishga olib keldi. biroq, bu 1990-yillarning oxiri va 2000-yillarning boshlarida sun’iy yo‘ldosh radiosining ko‘tarilishi bu sohada haqiqatan ham inqilob qildi. Sun’iy yo‘ldosh radiosini tinglovchilarga tijoratsiz musiqa va maxsus dasturlarni taqdim etish orqali an’anaviy AM/ FM radiosiga alternativa taklif qildi. Bundan tashqari, internet va yuksalishi streaming xizmatlari radioeshittirish imkoniyatlarini yanada kengaytirdi. Bugungi kunda har kim faqat kompyuter va internet aloqasi bilan radio boshlovchisi bo‘lishi yoki o‘z radiostansiyasini ishga tushirishi mumkin. Raqamli asr radio dasturlashda

cheksiz xilma-xillik va xususiylashtirishning yangi davrini boshlab berdi. tinglovchilarga afzal ko‘rgan janrlari yoki qiziqishlariga moslashishga imkon berish. Radio rivojlanishda davom etar ekan, u bizning yuqori texnologik va o‘zgaruvchan jamiyatimizda axborot, o‘yin - kulgi va aloqa uchun dolzarb va muhim platforma bo‘lib qolmoqda.

Texnologik yutuqlar bugungi tez rivojlanayotgan media landshaftida radio ishiga sezilarli ta’sir ko‘rsatdi. Raqamli tahrirlash dasturlari, kompyuterlashtirilgan eshittirish tizimlari va onlayn oqim platformalarining joriy etilishi radio mutaxassislari tarkibni yaratish, tarqatish va monetizatsiya qilishda inqilob qildi. Raqamli tahrirlash dasturi radio ishlab chiqaruvchilarga audio fayllarni muammosiz tahrirlash, ularning ishlarining sifati va aniqligini oshirishga imkon berdi. Bundan tashqari, kompyuterlashtirilgan eshittirish tizimlari rejalashtirish va avtomatlashtirish jarayonlarini soddalashtirib, radiostansiyalarning yumshoq ishlashiga imkon berdi. Bundan tashqari, onlayn oqim platformalari an’anaviy radioeshittirish chekllovlaridan oshib, kengroq auditoriyani qamrab olish uchun radioeshittirishlarni yangi yo’llar bilan ta’mnladi. Binobarin, texnologiya nafaqat radio ishining turli jihatlarini soddalashtirdi, balki kontent yaratish va auditoriyani jalb qilish nuqtai nazaridan radio mutaxassislari uchun mavjud imkoniyatlarni kengaytirdi. biroq, texnologiya radio ishiga ko‘plab foyda keltirgan bo‘lsa-da, uning ta’sirini e’tiborsiz qoldirib bo‘lmaydi, chunki u ishni almashtirish, rivojlanayotgan mahorat talablari va ahamiyati kabi muammolarni keltirib chiqaradi.

Bugungi radio sanoatida radio shaxslarining roli juda muhim bo‘lib qolmoqda. Ushbu individuallar radioning yuragi va ruhi bo‘lib, har kuni millionlab odamlar uchun tinglash tajribasini shakllantiradi. Radio. shaxsiyatlar nafaqat o‘z tomoshabinlarini xushnud etadigan rassomlardir ; ular madaniy ta’sir o‘tkazuvchilar va jamoat rahbarlari sifatida ham harakat qilishadi. Ular musiqani boshqaradi va taqdim etadi, ma’lumot va yangiliklarni taqdim etadi, o‘ylantiruvchi munozaralar va intervyular bilan shug‘ullanadi. O‘z tinglovchilari bilan munosabatlarni o‘rnatish orqali radio shaxslari yaqinlik va tanishlik tuyg‘usini o‘rnatadilar boshqa media platformalar tomonidan takrorlanmaydi. Bundan tashqari, ular tobora raqamli va shaxssiz dunyoda insoniy aloqani taklif qilishadi. Radio shaxslari va ularning sodiq auditoriyasi o‘rtasidagi bu noyob aloqa ularga yangi musiqa san’atkorlarini targ‘ib qilish, ijtimoiy sabablar to‘g‘risida xabardorlikni oshirish yoki inqiroz davrida muhim ma’lumotlarni tarqatish bo‘ladimi, katta ta’sir ko‘rsatishga imkon beradi.

Umuman olganda, radio shaxslari radio sanoatining ajralmas qismi bo‘lib qolmoqda, mazmunli tarkib yaratishda va tinglovchilar bilan shaxsiy aloqada bo‘lishda muhim rol o‘ynaydi darajasi.

Bugungi radio ishi ushbu sohadagi mutaxassislar uchun turli xil muammolarni keltirib chiqarmoqda. Asosiy muammolardan biri bu boshqa ommaviy axborot vositalarining, ayniqsa raqamli platformalarning raqobati. Podcastlar, oqim xizmatlari va ijtimoiy tarmoqlarning ko‘payishi bilan an’anaviy radio tomoshabinlarning o‘zgaruvchan afzalliklariga moslashish va ularga rioya qilish uchun bosimga duch keladi. Bu radio mutaxassislaridan doimiy ravishda tinglovchilarni jalg qilish va ushlab turishning innovatsion usullarini topishni talab qiladi, masalan, jozibali tarkib yaratish, noyob dasturlarni ishlab chiqish strategiyalar va tomoshabinlarning o‘zaro ta’siri uchun ijtimoiy tarmoqlarning kuchidan foydalanish. Bundan tashqari, sanoatning tezkor tabiatи radio mutaxassislaridan nafaqat musiqa, balki siyosat, madaniyat va jamiyatdagi so‘nggi yangiliklar va tendentsiyalardan xabardor bo‘lishni talab qiladi. Ular yaxshi ma’lumotga ega bo‘lishi va dolzarb masalalar bo‘yicha aniq va tushunarli sharhlar berishga qodir bo‘lishi kerak. Bundan tashqari, radioning o‘zgaruvchan manzarasi iqtisodiy muammolarni ham keltirib chiqaradi, chunki reklama daromadlari o‘zgarishi mumkin, bu radiostansiyalarning moliyaviy barqarorligi va mutaxassislarning ish xavfsizligiga ta’sir qiladi sanoatda. Ushbu qiyinchiliklarni engish uchun radio mutaxassislari moslashuvchan, ko‘p qirrali va bardoshli bo‘lishlari, o‘z mahoratlarini doimiy ravishda kengaytirishlari va o‘sish uchun yangi texnologiyalar va imkoniyatlarni qabul qilishga ochiq bo‘lishlari kerak.

Texnologiya rivojlanishda davom etar ekan, radio mutaxassislari uchun katta va xilma-xil auditoriyani qamrab olish imkoniyatlari ham mavjud. Internet va oqim xizmatlarining o‘sishi bilan radiostansiyalar endi qobiliyatga ega ularning tarkibini butun dunyo bo‘ylab translyatsiya qilish, geografik to‘siqlarni yo‘q qilish va mahalliy jamoalardan tashqariga chiqish imkoniyatlarini kengaytirish. Bundan tashqari, audio tarkibga talab doimiy ravishda o‘sib bormoqda, podcastlar mashhurlikka erishmoqda va Audiokitoblar rivojlanayotgan sohaga aylanmoqda. Ushbu tendentsiyalar radio mutaxassislari uchun kashf qilish va ekspluatatsiya qilish uchun juda ko‘p yangi yo‘llarni ochadi. Bundan tashqari, sun’iy intellekt va virtual haqiqat kabi rivojlanayotgan texnologiyalar radio ishlab chiqarish va etkazib berish kelajagi uchun ajoyib imkoniyatlarni taqdim etadi. Al-quvvatli ovozli yordamchilar

va moslashtirilgan radio algoritmlar tinglovchilarning radio kontent bilan o‘zaro munosabatlarida inqilob qilish imkoniyatiga ega bo‘lib, yanada moslashtirilgan va immersiv tajribaga imkon beradi. Xulosa qilib aytganda, radio ishi o‘zgaruvchan texnologiyalar va tomoshabinlarning afzalliklari oldida ko‘plab muammolarga duch kelsa-da, keljakda ushbu sohada innovatsiyalar va o‘sish uchun ulkan imkoniyatlar mavjud.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, bugungi radio ishi jamiyatimizni shakllantirishda va axborot, o‘yin-kulgi va aloqa uchun platforma yaratishda muhim rol o‘ynamoqda. Biz oldinga siljiganimizda, radio mutaxassislari o‘zgaruvchan landshaftga moslashishi va raqamli asrimizda dolzarb bo‘lib qolishi uchun yangi texnologiyalarni birlashtirishi zarur bo‘ladi. Bundan tashqari, radioning ijtimoiy o‘zgarishlar va jamoatchilikni jalb qilish vositasi sifatida kuchini e’tiborsiz qoldirib bo‘lmaydi, chunki u turli xil kelib chiqishi bo‘lgan odamlarni birlashtirish va muhim masalalar bo‘yicha muloqotni rivojlantirish qobiliyatiga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Berni Keys. Radio shaxslari haqida hikoya, 11/1/2005
2. Jon V. Pavlik. Raqamli texnologiyalar va radioeshittirishning kelajagi. Global Istiqbollar, Routledge, 7/16/2015
3. www.zyonet.uz

Research Science and Innovation House